

πρὸς ἐμὲ τὴν χεῖρα, καὶ συγχρόνως δύω δάκρυα
ἀνέβλυσαν εἰς τὰ ἄκρα τῶν ἔλεφάρων της.

Ἐλαβα τὴν χεῖρα ταύτην, καὶ τὴν ἔφιλησα μὲ
θερμότητα πλήρη τρυφερότητος καὶ τύψεως συνε-
δότος.

Οὐ κύριος Χαρρίσσων δὲδιος ἐφάντη συμμεριζό-
μενος τὴν λύπην μου.

— Αδελφὲ, εἶπε πρὸς τὸν συνταγματάρχην· δὲν
γνωρίζω τοὺς νόμους τοῦ ἐπαγγέλματός σου· ἀλλὰ
δὲν εὐσπλαγχνίζομαι καθὼς ἐγώ τὸν δυστυχῆ τοῦτον
νέον; δὲν ἡμπορεῖς νὰ τὸν ἀφήσῃς ἐλεύθερον;

— Τὰ χρέα τοῦ στρατιώτου εἶναι αὐστηρὰ, ἀπε-
κριθῆ ὁ συνταγματάρχης. Διὰ χάριν σας ὅμως, κύριε
Χαρρίσσων, διὲ ἔγνωμοσύνην πρὸς τὴν κυρίαν Πολ-
λήν, εἰς τὴν ὄποιαν χρεωστῷ τὴν ζωὴν μου ἵσως,
συγκατανέω νὰ μείνῃ ὁ κύριος ἐλεύθερος
ἀλλ’ ὑπὸ δύω ὅρους.

— Δέγετε, κύριε, λέγετε, ἀνέκραξα.

— Μου ὑπόσχεσθε νὰ μὴ φέρετε πλέον ὅπλα κα-
τὰ τῆς Ἀγγλίας;

— Τὸ ὑπόσχομα, κύριε.

— Καὶ ὑποχρεόνεσθε ν' ἀναχωρήσετε μὲ τὸ
πρῶτον πλοῖον τὸ ὄποιον οὐ ἀποπλεύσῃ εἰς Εὐρώπην;

— Δεχθῆτε, Σενοέ, μοῦ εἶπε σιγαλὰ ἡ μαρκη-
σία Βριάρ, ὅμοίσσασα τότε πλησίον μου· δεχθῆτε,
φίλτατέ μου· ἀναχωροῦμεν ὅμοι.

Ἐκύτταξα τὴν Πολλήν· ἦτον ὡχρὰ, καὶ τὸ πρόσ-
ωπόν της ἐξέφραζε ζωηροτάτην ἀδημονίαν. Ήγή τῷ
ἄμα ἔκαμα τὴν ἀπόφασίν μου· ἔσυρα τὸ ξίφος μου,
καὶ τὸ παρέδωκα εἰς τὸν συνταγματάρχην.

— Πῶς! ἀρνεῖσαι! ἀνέκραξεν ὁ κύριος Χαρρί-
σσων μὲ ἀπορίαν.

— Σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὴν καλήν σας προσάρεσιν,
κύριε, εἶπα πρὸς τὸν συνταγματάρχην· ἀλλὰ δὲν
θέλω καθόλου τὴν ἐλευθερίαν μου, ἀν πρέπη ν' ἀ-
φίσω τὸν τόπον τοῦτον. Διατάξατε τοὺς στρατιώ-
τας σας νὰ μ' ἐπιβλέπουν ἐκ τοῦ πλησίον· δέστατέ
με μάλιστα, σᾶς προτρέπω, διότι σᾶς ὅμνων εἰς τὴν
τιμήν μου ὅτι θὰ μεταχειρισθῶ ὅλα μου τὰ μέσα
εἰς τὸ νὰ σᾶς φύγω.

— Τέ σημαίνει τοῦτο, Σενοέ; μὲ ἡρώτησεν ὁ
κουάκερος λαμβάνων μὲ ἀγάπην τὴν χεῖρά μου.

— Ἕμπορῶ ν' ἀπομακρύνθω ἀπὸ τὴν Πολλήν!
ἀνέκραξα πίπτων μὲ δάκρυα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ
γέροντος.

— Οὐ! εὐχαριστῶ, ἀδελφὲ, ἐμουρμούρισεν ἡ Πολλή
καὶ, τοῦτο εἰπούσα, κατέλαβε θέσιν εἰς τὴν καρδίαν
τοῦ πατρός της· ἐν ἔφευγες διαπαντός, νομίζω ὅτι
οὐ ἀπέθνησκα.

— Τέκνα μου! ἀνέκραξεν ὁ κύριος Χαρρίσσων
σφίγγων καὶ τὴν Πολλήν καὶ ἐμὲ εἰς τὴν καρδίαν
του. — Κύτταξε τοὺς, Κλιντών, ἡκολούθησε, Θά-
ξης τὴν θαρραβότητα νὰ τοὺς χωρίσῃς;

Ο συνταγματάρχης κατ' ἀρχὰς μὲν ἐδίστασεν,
ἀλλὰ μετ' ὀλίγον, πλησιάσας πρὸς ἐμὲ, μοῦ ἀπέ-
δωκε τὸ ξίφος λέγων·

— Εἰστε ἐλεύθερος, κύριε· διατηρῶ μόνον τὸν
πρῶτον ὅρον τῆς συνθήκης.

Καὶ, ταῦτα εἰπὼν, ἀπεχαιρέτησε, καὶ ἀπεμα-
κρύνθη ὅμοι μὲ τοὺς στρατιώτας του.

Η μαρκησία Βριάρ εἶχεν ἐέγη πρὸ ὀλίγου· ἐπε-
νῆλθε δὲ ταχέως, φοροῦσα τὴν ὥραταν στολὴν τοῦ
ἐλαφροῦ ἵππου τῆς έπαντιστης. Ἐπειδὴ ἐδείξαμεν
ὅλοι ἀπορίαν διὰ τὴν νέαν ταύτην μεταμόρφωσιν,
μᾶς ἀνήγγειλεν ὅτι ἀπεφάσισε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Γαλ-
λίαν, καὶ, διὲύστροφου κινήματος, μᾶς ἀπεγχαιρέτησε
καὶ ἔψυγε.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.

Δύω ἡμέρας μετὰ τὸ συμβάν τοῦτο, τοῦ ὅποιού
ἡλύπτεις ὀλίγον ἔλειψε νὰ καταντήσῃ τραγικὴ, ἐν υμ-
φεύθην τὴν Πολλήν κατὰ τὰ ἔθιμα τῆς ἐκκλησίας
τοῦ Πένν· τὴν συνήθη εἰς τὸν γάμον ὅμιλίαν ἀπήγ-
γειλεν ὁ ἐκ Φιλαδέλφειας αἰδεσμώτατος Λεξίγκην,
ὅτις, ἀφορμὴν λαβὼν τὴν Βενιατικήν λειποταξίαν
μου, κατανεθεμάτισε τὰς μανίας τῶν Ἀλεξάνδρων
καὶ τῶν Καισάρων, πρὸς μεγίστην τοῦ πενθεροῦ
μου ἀγαλλίξιν. Πῶς ἐνρέθην εἰς τὴν νέαν μου ταύ-
την κατάστασιν, ἀν ἐντηχολούμην μὲ ζῆλον εἰς τὴν
ἐκχέρσωσιν τῶν ἀγρίων δασῶν καὶ εἰς τὴν Βελτίωσιν
τῆς φυλῆς τῶν βιῶν, ἀν τέλος πάντων ἡ Πολλή
μ' ἐφιλοδωρητεῖ μὲ φωλεὰν μικρῶν κουκέρων καὶ
μικρῶν κουκερίδων, ποῦτο θὰ μάθουν εἰς τὸ ἔξις
ὅσοι λαβὼν τὴν ὑπομονὴν ἀναγνώσουν καὶ τὰ λοιπὰ
ἔπεισδια τοῦ ἀλήτου μου θίουν.

Καθ' ὅσον ἀφορῇ τὰ ξένα μὲν εἰς τὴν νέαν μου
οἰκογένειαν, λαβόντα δὲ μέρος ἐνεργητικὸν εἰς τὴν
πρώτην μου ταύτην διήγησιν πρόσωπα, δὲν θεωρῶ
ἄτοπον νὰ φανερώσω ἀπὸ τοῦτο εἰς τὸν ἀναγνώστην
τὴν καταστροφὴν τῆς ὄποιας ἔγειναν σφάγια. Η κυ-
ρία Βριάρ, καθὼς εἰδίκημεν, ὅταν μᾶς ἀπεχαιρέτησε,
μᾶς ἀνήγγειλε τὸν σκοτῶν τοῦ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν
Γαλλίαν· ἔμαθα, ὀλίγον καιρὸν μετὰ ταῦτα, ὅτι,
ἀντὶ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν πλησίεστερον λιμένα, ἐδραμεν,
ἀπὸ τὴν νότια αὐτὴν τῆς ἀναχωρήσεως της ἀπὸ Ρό-
ζες-Χάουζ, εἰς ἀναζήτησιν τοῦ Βερνών· ὅτι κα-
τωρθώσεις νὰ τὸν φθάσῃ ὀλίγας ἐκατοντάδας λευγῶν
πρὸς Ἄρκτον· ὅτι εἴχε λάβει ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ ἀν-
δρέος τοῦτον ἱππότον κράτος ἀδιαφιλονείκητον.
καὶ ὅτι, εἰς τὸ τέλος τῆς ἔκστροκτείας, τὸν ἔξιασε
νὰ τὴν νυμφεύθῃ, δύσις ὥρας μετὰ τὴν ἀποβίβασην
τῶν εἰς Βρέστ.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.)

ΤΙΓΡΙΣ.

Διδεται κοινῶς τὸ ὄνομα Τίγρης εἰς ὅλα τὰ θη-
ρία δσα ἔχουν διάστικτον τὸ δέρμα, καὶ σχῆμα
ὅμοιον τοῦ τῆς γαλῆς, καθὼς εἰς τὸν λεόπαρδον,
τὸν πάνθηρα καὶ τὴν πάρδαλιν. Ἀλλὰ κάνει ἐξ
αὐτῶν δὲν εἶναι ἡ ἀληθινὴ τίγρης, θηρίον φοερόν,
πολεμοῦν τὸν ἐλέφαντα, προκαλοῦν τὸν λέοντα,
καὶ μεγαλύτερον ὅν καὶ αὐτοῦ τοῦ λέοντος, διότι

έχει συνήθως πέντε ή έξι ποδῶν μῆκος ἀπὸ τῆς ἄ-
χρας τοῦ βρύγχους μέχρι τῆς ἀρχῆς τῆς οὐρᾶς. Τὸ
χρῶμά της εἶναι κίτρινον· δὲν ποικίλεται δὲ ἀπὸ
διεσπαρμένας κηλίδας, ὡς τὸ τῆς παρδάλεως, ἀλ-
λὰ διατέμνεται ἀπὸ μελανίας γραμμὰς πλαγίας,
ἀρχομένας εἰς τὴν φάλιν καὶ τελευτώσας ὑπὸ τὴν
κοιλίαν, ὅπου, κατὰ μικρὸν ἔχει εφύμεναι, ἐνόνο-
ται. Τὴν οὐρὰν σκεπάζουν κρίκοι, κίτρινοι ἐναλλαχ-
καὶ μίλανες, τῶν ὅποιων ὁ τελευταῖος εἶναι πάν-
τοτε μέλας.

Άν η τίγρις ἦναι ὀλίγον γνωστὴ, τοῦτο προέρχε-
ται ἐκ τοῦ διτεί εἶναι θηρίου σπανιωτατον, διτεί πολ-
λὰ ὀλίγοι ἀνθρώποι τὴν εἶδαν εἰς τὴν ἀγρίαν αὐ-
τῆς κατάστασιν, καὶ διτεί εὐάριθμοι περιηγηταί
ἡμποροῦν νὰ λαλήσωσι περὶ αὐτῆς, διότι μόνον εἰς
τὰς Ανατολικὰς Ἰνδίας, καὶ ἴδιας εἰς τὴν Χερσό-
νησον τοῦ Γάγγου, εὑρίσκεται. Λέγεται μολαταῦτα
ὅτι εύρισκεται καὶ εἰς τὴν Κοχιγχίναν καὶ εἰς τὸ
Βασίλειον τοῦ Σιάμ.

Η δύναμις τοῦ θηρίου τούτου εἶναι τεραστία·
τὴν εἶδαν πολλάκις νὰ σύρῃ εὐκόλως ζῶα ἄλλα με-
γαλήτερα, καὶ κατὰ πολλὰ ἔσαρτερα. Όσακις ἡ
τρομερά της κραυγὴ ἀντηχεῖ εἰς τὰ δάσον, τὰ ζῶα
ὅλα τρέμουν καὶ φεύγουν μακρὸν, τὰ πτηνά πε-
τοῦν, καὶ οἱ λέοντες αὐτοὶ σείσουν τὴν χαίτην των.
Τὸ στόμα της εἶναι ὠπλισμένον μὲν ὀδόντας δέξεις
καὶ παμμεγέθεις, οἱ πόδες μὲν φοβεροὺς ὄνυχας,
τῶν ὅποιων ἔν καὶ μόνον κτύπημα ἀρκεῖ νὰ ἔσεν-
τερίσῃ θεού, τὰ δὲ ἔλοσυρά της ἔλεμματα ἔχουν
παράξενόν τινα ἔκφρασιν πονηρίας καὶ ἀπειλῆς. Ἐχει
ὅλας σχεδὸν τὰς ἔξεις τῆς οἰκιακῆς γαλῆς προχω-
ρεῖ προφυλακτικῶς ὅταν θέλῃ ν' ἀρπάσῃ τὴν λειταν-
της, τὴν καταλαμέναις μᾶλλον ἔξι ἐφόδου, ἀντὶ
νὰ τὴν πολεμήσῃ κατὰ πρόσωπον, καὶ κρύπτεται,
ἔπουσα μὲν τὴν κοιλίαν εἰς τὴν γῆν, μεταξὺ τῶν
θάμνων ἢ τῶν ὑψηλῶν χάρτων· ἀφοῦ δὲ προγωγή-
σῃ τοιουτορόπως εἰς ικανὸν διάστημα, πηδᾷ τότε
αἰχνης πήδημα φοβερὸν καὶ ἔξαίσιον, ἐπιπλέοντα
κατὰ τοῦ δικείανοντος ζῶου, τὸ ὅποιον ποτὲ δὲν
ημπορεῖ νὰ τῆς φύγῃ. Συχνάζει δὲ κατ' ἔξοχὴν εἰς
τὰς ὅχθας τῶν ποταμῶν, παραμονεύοντα τὰ ζῶα,
ὅταν, πρώτη καὶ ἐσπέρας, ἔρχωνται νὰ χορτάσωσι τὴν
διψάν των.

Δαλοῦντες ἄλλοτε περὶ τοῦ λέοντος, καὶ ἀκολου-
θοῦντες πιστῶς τὸ ὅποιον παρεδέχθημεν σύστημα
τοῦ νὰ ἐκδύωμεν τὴν φυσικὴν ἰσορίαν ἀπὸ τὴν ποίη-
σιν μὲν τῶν ὅποιων συνήθως σολίζεται, ἥρνθίθημεν μὲ-
λύπνην μας εἰς τὸ φοβερὸν ἔκεινο θηρίον τὴν εἰς αὐ-
τὸν κοινῶς ἀποδιδομένην μεγαλοψυχίαν καὶ γενναιό-
τητα, καὶ τὸ ἐδείξημεν ὅποιον εἶναι, ἀγενές, σκλη-
ρὸν, ὡμὸν, αἴμοβρόν. Περιγράφοντες ἡδὴ τὴν τί-
γριν, εὐρισκόμεθα καὶ πάλιν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ
πολεμήσωμεν ἄλλην ἐναντίαν πρόληψιν, ὑπερασπι-
ζόμενοι τὸ θηρίον τούτο κατὰ τῆς καταφορᾶς τῶν
ευγγράφεων, οἵτινες συνώμοσαν ὅλοι ἐναντίον του,
παριστάνοντες αὐτὸν ὡς τὸ ὠμότερον καὶ ἀπηγνέστε-
ρον τῶν ζῶων. Ο περικλεῖς Βουφῶν πρὸ πάντων,
παρασυρόμενος ἀπὸ τὴν λαμπρὰν γονιμότητα τῆς φαντασίας του, λέγει περὶ αὐτῆς τὰ ἔξης· « Μετα-
» ξὺ τῶν θηρίων ὅλων, η τίγρις μόνη εἶναι μέχρι

» θανάτου ἀμείλικτος· οὔτε δύναμις, οὔτε ἐπιμονὴ,
» οὔτε ἔτι ημποροῦν ποτὲ νὰ τὴν δαμάσωσιν. Εἴτε
» καλὸν εἴτε κακὸν εἰς αὐτὴν πράξης, παροργήζεται
» ἐπίσης· η γλυκεῖα τῆς οἰκειότητος ἔξις, η τοσοῦ-
» το συνήθως ἵσχουσα, δὲν ἔχει τὴν παραμικρὰν
» ἵσχυν κατὰ τῆς σιδηρᾶς της φύσεως· ὁ καιρὸς,
» ἀντὶ νὰ μαλακύνῃ καὶ νὰ μετριάσῃ τὴν ἀγρούλαν
» της ὠμότητα, ἐρεθίζει μάλιστα τὴν γολὴν καὶ
» τὴν μανίαν της· σπαράττει καὶ τὴν τρέφουσαν καὶ
» τὴν τύπτουσαν αὐτὴν χείρα· θρυγάται ὄσακις ἰδῆ
» ἐνώπιόν της ζῶον· δλα εἰς αὐτὴν φαίνονται λεία
» νέα, τὴν ὅποιαν καταβροχθίζει πρώτων διὰ τῶν
» ἔλεμμάτων, τὴν ἀπειλεῖ διὰ φρικτῶν σπασμῶν
» ὅλου της τοῦ σώματος καὶ θρυγμῶν τῶν ὀδόν-
» των, καὶ ὅμαξ κατ' αὐτῆς καταφρονοῦσα καὶ ἀλύ-
» σεις καὶ κιγκλίδας, αἴτινες καταβάλλουν μὲν,
» δὲν κατευνάζουν δὲ ποσῶς τὴν μανίαν της! . . .
» Πολλάκις παραχίτετ τὰ ζῶα ὅσα ἐφόνευσε, καὶ
» ὅρμητ νὰ κατασπαράξῃ ἄλλα· φαίνεται ὅτι ἐπιθυ-
» μεῖτ νὰ ροφήσῃ τὸ αἷμά των· τὸ πίνει, μεθύσκεται,
» σχίζουσα δὲ καὶ σπαράττουσα τὸ σῶμά των, ἐμ-
» πηγεις εἰς αὐτὸ τὴν κεφαλήν της, καὶ θυζάνει τὸ
» αἷμα τοῦ ὅποιου τὴν πηγὴν ἤνοιξε . . . Πάντα-
» τε σχεδὸν η πηγὴ ἔηρανται, καὶ αὐτῆς ἡ δίψα
» δὲν παύει!

Εἶναι τῷ ὄντι ἀδύνατον νὰ ἔκφράσῃ τις περισ-
σότερα λάθη μὲν γλωσσαν ὠραιοτέραν. Τὸ ἰδανικὸν
τοῦτο τῆς ὠμότητος, η πολυτέλεια τῆς καταστροφῆς,
τὸ πάθος τοῦ αἷματος, ὑπηγόρευσαν θέραια εἰς τὸν
ἐνδοξὸν Βουφῶν σελίδα ύψηλὴν εὐγλωττίας· ἀλλ' αὐ-
τὴ δὲν εἶναι η εἰκὼν τοῦ περιγραφομένου θηρίου. Ή
τίγρης δὲν εἶναι οὔτε ὠμοτέρα, οὔτε αἴμοχαρεσέρχ,
οὔτε ἀγεννεστέρα τοῦ λέοντος. Αἱμφότερα τὰ θηρία
ταῦτα εἶναι ἀκαταδάμαστα διὰ τῆς δυνάμεως^ο
Ἀἱμφότερα πεινῶντα εἶναι ἀδυσώπητα· ἀιμφότερα
օργιζόμενα εἶναι ἀκράτητα. Άλλ' ἀιμφότερα ἀπο-
βάλλουν μέρος τῆς ὠμότητος αὐτῶν εἰς τὴν αἰχ-
μαλωσίαν, ὅταν τρέφωνται καλῶς· καὶ εἰδαμεν
τίγρεις, καθὼς καὶ λέοντας, νὰ συνειθίζωσι τοὺς
φύλακάς των, νὰ φιλιόνωνται μετ' αὐτῶν, καὶ νὰ
τοὺς διακρίνωσιν ὅλων τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων· τὰς
εἰδαμεν νὰ στρέφωσι τὴν φάλιν, νὰ χαδεύωνται
παρ' αὐτῶν, καὶ νὰ γνωρίζωσι τὴν χάριν εἰς τρό-
πον γλυκὺν καὶ ἐκφραστικώτατον. Όλα δὲ ταῦτα
ἀπέχουν πολὺ τῶν ὅσα λέγει ὁ κύριος Βουφών.

Ταῦτα λέγοντες, δὲν ἔννοοῦμεν ποσῶς ὅτι η τί-
γρις δὲν εἶναι ἐν τῶν φοβερώτερων τῆς γῆς θηρίων·
τοῦτο καὶ η ἔκτακτος αὐτῆς δύναμις ἀποδεικνύει,
καὶ η θεατὴ τῆς ὅξεις ἀπαιτεῖ λέγομεν μόνον ὅτι
τὴν παρέστησαν φρικωδεστέραν παρότι πραγματι-
κῶς εἶναι. Ή θήρα αὐτῆς γίνεται εἰς τὰς μεγάλας
Ινδίας, καὶ οἱ εἰς ταύτην ἀσχολούμενοι μόνον θρελος
ἔχουν τὴν δόξαν ὅτι τὴν ἐπόλεμησαν, καὶ μόνον κέρδος
τὸ δέρμα της, τὸ ὠραιότερον ἵσως τῶν δερμάτων.
Μυρία περισσατικά ἀναφέρουν οἱ περιηγηταί, ἱσορού-
τες τοὺς κινδύνους ὅσους εἰς θήραν τοιαύτην διέ-
τρεξαν· μία μάλιστα τῶν ἴστοριῶν τούτων μᾶς
τὸ δέρμα της, τὸ ὠραιότερον ἵσως τῶν δερμάτων,
γνωστῶν, ἀν τὴν ἀντιγράψωμεν ἐνταῦθα. Άς ἀφή-

σωμεν νὰ λαλήσῃ εἰς τῶν ὑποκριτῶν τοῦ φοῖβοῦ τούτου δράματος.

« Τὸ θέαμα, λέγει, τὸ ὄποιον εἶχα πρὸ ὀφθαλμῶν, μὲν ἔκαμε νὰ φοῖβος μήπως ἡθέλαιμεν ἀναγκασθῆ νὰ μείνωμεν ἡμέρας πολλάς εἰς τὸ σπήλαιον ἐκεῖνο. Ἐν τούτοις, ὅταν ἡ θύελλα ἤρχισεν ὁπωσοῦν νὰ γίνεται μετριωτέρα, οἱ ὀδηγοὶ μου ἐξῆλθαν νὰ παρατηρήσωσιν ἀνὴτον δυνατὸν νὰ ἔξαχολουθήσωμεν τὸν δρόμον μας. Τὸ σπήλαιον εἰς τὸ ὄποιον εἴχαμεν καταφύγει ἥτον τόσον σκοτεινὸν, ὥστε, διὰ τῶν ἀπεμακρύθμημεν ὀλίγον ἀπὸ τὴν εἰσοδίαν, δὲν ἐβλέπαμεν οὔτε σπιθαμὴν ἔμπροσθέν μας. Ἰνῷ δὲ ὡμηλοῦμεν περὶ τῆς ἀμυγχανίας τῆς θέσεώς μας, κραυγαὶ γορεαὶ καὶ στεναγμοὶ ἐκτακτοί, ἔξερχόμενοι ἀπὸ τὸ σπήλαιον, εἴλκυσαν αἰφνιδίως τὴν προσογκύν μας. Οὐκέτιος Χουάρτων καὶ ἔγὼ ἡκροαζόμεθα φοίτοντες τὰς ἀπαισίους ταύτας κραυγάς· ὁ Λίγκολν ὅμως, ὁ προπετῆς καὶ νέος φίλος μας, πυραλαβὼν τὸν κυνηγόν μου Φράγκη, ἐπροχώρησεν ἀφοῦς εἰς τὸ ἐνδότερα τοῦ σπηλαίου, θέλων νὰ γνωρίσῃ τῶν κραυγῶν τούτων τὴν αἰτίαν. Μόλις προώδευσαν ὀλίγα ἔκματα, ἡκούσαμεν ἐκφύνησιν ἐπιπλήξεως καὶ θάμψους, καὶ μετ' ὀλίγον τοὺς εἰδαμεν θαστάζοντας δύω ζῶα, παραδόξως πως διάστικτα τὰς τρίχας, δρυοιάζοντα μεγαλην γαλῆν, καὶ τῶν ὄποιων αἰσιαγόνες ἥσαν ὠπλισμένα μὲ σουηλερούς καὶ φοῖβούς ὀδύντας. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ζῶων τούτων ἦσαν πρασινωποί, εἶχαν μακροὺς ὄνυχας εἰς τοὺς πόδας, ἡ δὲ γλῶσσα αὐτῶν, ἐρυθρὰ ὡς τὸ αἷμα, ἐκρέματο ἔξω τοῦ στόματος. Μόλις ὁ κύριος Χουάρτων τὰ ἐκύτταζεν, ἐκράγασεν εὐθύς· « Θέει μου πανάγαθε! εἰμεθα εἰς τρώγλην τ. . . » ἀλλὰ διεκόπη αἰφνιδίως ἀπὸ τὰς φωνὰς τῶν ὄδηγῶν μας, οἵτινες ἔτρεχαν πρὸς ἡμᾶς κράζοντες· «Τίγρις! τίγρις!» καὶ ἀμέσως ἀνερρίχθησαν μὲ παράδοξον ταχύτητα εἰς τὴν κορυφὴν κέδρου, εὑρισκομένου πλησίον τοῦ σπηλαίου, καὶ ἐκρύθησαν εἰς τοὺς κλάδους του.

« Ή πρώτη τῆς φρίκης καὶ τῆς ἐπιπλήξεως ἐκείνης προσθοὴ κατεπαγωσε τὸ αἷμά μου ἀλλὰ, μόλις συνῆλθα ἐπωσοῦν, ἡπασα εὐθύς τὰ πυροβόλα ὅπλα μου. Οὐκέτιος Χουάρτων, ἀναλαβὼν ἐπίσης τὰς δυνάμεις του, μᾶς ἐπιεσκάλεσε πλησίον του νὰ τὸν θογηθῶμεν νὰ φράξῃ τὴν εἰσοδίαν τοῦ σπηλαίου μὲ παμμεγέθη τινὰ λίθον, εὑρεθέντα κατ' εύτυχιαν ἐκεῖ πλησίον. Τὸ αἴσθημα τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου ἡγάπε τὴν δύναμίν μας, διότι ἡργίζαμεν νὰ ἐμπορίσουμεν τοὺς θρυγκηθμοὺς τοῦ θηρίου, καὶ τετέλεσται ἀν ἐπιρρόθιαν τοῦτο νὰ καταλάβῃ τὴν εἰσοδίαν πρὶν δυνηθῶμεν νὰ τὴν φράξωμεν. Δὲν εἴχαμεν ἀκόμη τελειώσει, ὅταν τὴν εἰδαμεν δρυπῶσαν πρὸς τὸ σπήλαιον. Τὴν φοῖβον ἐκείνην στιγμὴν ἐδιπλασιάσαμεν τοὺς ἀγῶνας μας, καὶ ὁ μεταξὺ αὐτῆς καὶ ἡμῶν κυλισθεὶς ὄγκωδῆς λίθος μᾶς ἡσφάλισεν. Εἴμεινεν ἐν τούτοις μικρόν τι διάστημα κενὸν μεταξύ τοῦ λίθου τούτου καὶ τοῦ ἐπάνω μέρους τῆς εἰσόδου, διὰ τοῦ ὄποιον ἐβλέπαμεν τὴν κεφαλὴν τοῦ θηρίου, τοῦ ὄποιον οἱ σπινθηροβολοῦντες ὀφθαλμοὶ ἐπόξευαν καθ' ἡμῶν μανιώδη βλέμματα. Οἱ θρυγκηθμοὶ τῆς ἔλεγες καὶ ἔσειαν τὰ βάθη τοῦ σπηλαίου, ἡργετο ἔμπροσθέν τοῦ σπηλαίου, καὶ ὅλως παρά-

διὰ θρυγκηθμῶν δὲ ἄλλων ὁξυτέρων ἀπεκρίνοντο οἱ σκύμνοι της. Ὁ φοῖβος μᾶς ἔχθρὸς ἐπάσχεισε κατὰ πρῶτον ν' ἀποκυλίση τὸν λίθον διὰ τῶν ἰσχυρῶν ὄνυχῶν του, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ τὸν ὀθίσῃ διὰ τῆς κεφαλῆς του· τὸ ἀνωφελές δὲ τῶν ἀγώνων του ἡγάπεται τὴν μανίαν του. Αὕτης τότε ἡ τίγρις κραυγὴν φρικωδεστέραν τῶν ἄλλων, καὶ τὰ φλογερά της βλέμματα ἐφαίνοντο ἐκτοξεύοντα φῶς εἰς τὸ βαθὺ σκότος τοῦ σπηλαίου. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην σγέδων τὴν ἐλυπήθην, διότι ἡ πατρικὴ στοργὴ ἡρέθιζε τὸν θυμόν της.

« Καὶ δέ εἶναι νὰ πυροβολήσωμεν κατ' αὐτῆς, εἶπε πρὸς ἐμὲ δικύριος Χουάρτων μὲ τὴν συνήθη ἀταραξίαν του· τοὺς ὀφθαλμούς της σημάδευσε, καὶ ἡ σφαῖξα θέλει διαπεράσει τὸν ἐγκέφαλον, καὶ τότε εἶναι ἔλπις νὰ σωθῶμεν. »

Ἐπῆρε τότε τὸ τουφέκιόν του ὁ Φράγκη, καὶ τὰ πιστόλια του ὁ Λίγκολν. Ὁ πρῶτος ἔφερε τὸν σωλῆνα του ὄπλου του ὀλίγους δακτύλους μακράν τοῦ θηρίου, καὶ ὁ δεύτερος ἔφερε τὸ αὐτό. Διατάξαντος δὲ τοῦ κυρίου Χουάρτων, ἀφῆκαν καὶ οἱ δύο εἰς τὴν αὐτὴν στιγμὴν τὰ σκανδάλια· ἀλλ' ἡ πυρήτης δὲν ἀναψεν, ἡ δὲ τίγρις, τὰ σκανδάλια ἀκούσασα, ἐνόψεον δὲτι ἐγίνετο ἔφοδος κατ' αὐτῆς, καὶ, πηδήσασα, ἐπαραμέρησε. Βλέπουσα δύμως δὲτι δὲν ἐπληγώθη, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν προτέραν θέσιν της μὲ διεπλασίαν μανίαν. « Η πυρήτης καὶ τῶν δύω ἐμπυριμάτων εἶχε θραγῆ· ἐνῷ δὲ ὁ Φράγκη καὶ ὁ Λίγκολν τὴν ἔρριπταν κατὰ γῆς ὡς ἀχρηστον, ὁ κύριος Χουάρτων καὶ ἔγὼ ἐνησχολούμεθα γυρεύοντες τὰς πυριτοθήκας μας· ἥτον δὲ τόσον σκότος, ὥστε ἡγαγάσθημεν νὰ γυρεύωμεν ψηλαφῶντες, καὶ ἐρποντες εἰς τὸ ἔδαφος.

« Όταν εὑρέθην πλησίον τῶν δύω σκύμνων, ἡκουσα ἦχον δμοιάζοντα προστριθῆν μετάλλου, καὶ ἀμέσως ἐνόψεα δὲτι τὰ ζῶα ἐκεῖνα ἐπειζάν μὲ τὰς πυριτοθήκας μας. Κατὰ δυστυχίαν, εἶχαν ἐγγάλει τὸ πῶμα μὲ τοὺς πόδας των, καὶ ἡ πυρήτης χυθεῖσα εἰς τὸ άγρον ἔδαφος, δὲν ἡδύνατο πλέον νὰ μᾶς χρησιμεύσῃ εἰς τίποτε. Ή ἀνακάλυψις αὗτη μᾶς ἐβίθισεν εἰς φρίκην ἀπογνώσεως.

« Απώλετο πᾶσα ἔλπις! ἀνέκραζεν ὁ κύριος Χουάρτων· ἄλλο τι πλέον δὲν μᾶς μένει, εἰμὶ νὰ ἐξετάσωμεν τί εἶναι τὸ καλήτερον, ν' ἀποθάνωμεν τῆς πείνας δύμου μὲ τὰ φυλακισμένα μὲ ἡμᾶς ζῶα, ἢ νὰ παύσωμεν ἀμέσως τὰ δεινά μας ἀφίοντες νὰ ἐμβῆται εἰς τὸ σπήλαιον τὸ φοῖβοιζον ἡμᾶς ἔξωθεν τέρας; »

Ταῦτα δὲ λέγων, ἐπλησίασεν εἰς τὸν προσατεύοντα ἡμᾶς λίθον, καὶ ἡτένισεν ἀτρόμητα βλέμματα πρὸς τοὺς σπινθηροβολοῦντας τοῦ τέρατος ὀφθαλμούς. Ο νέος Λίγκολν, ἀπηλπισμένος ὡν, κατηράτο καὶ ἀνεθεμάτιζεν· ὁ δὲ Φράγκης, διατηρήσας πλειστέραν ἀταραξίαν, καὶ λαβὼν κομμάτιον σχοινίου, τὸ ὄποιον ἔφερεν εἰς τὸν κόλπον του, διειθύνθη πρὸς τὴν ἄλλην ἄκραν τοῦ σπηλαίου, χωρὶς νὰ μᾶς εἰπῇ τί ἐσκόπευε νὰ πράξῃ. Μετ' ὀλίγον ἡκούσαμεν συριγγιμὸν ὑπόκρωφον, καὶ ἡ τίγρις, ήτις τὸν ἡκούσαν ἐπίτηρη, ἐκυριεύθη ἀπὸ μεγαλητέραν ταραχήν· ἐπήγαινε καὶ ἡργετο ἔμπροσθέν τοῦ σπηλαίου, καὶ ὅλως παρά-

φρων ἐφαίνετο καὶ μανικένην ἔπειτα, ἐστάθη δια-ρίζε. Μετ' ὅλιγα λεπτὰ, οἱ φόβοι μας ἐπεκυρώθη-μιᾶς, καὶ, στρέφουσα τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ δάσος, ἐξέπειπε φρικῶδες στεναγμούς. Οἱ δύο ἴνδοι ὀ-δηγοὶ μας, ὡφελούμενοι ἐκ τῆς θέσεως ταύτης, ἐτόζευσαν κατ' αὐτῆς τὰ θέλη των, ἀπὸ τὴν κο-ρυφὴν τοῦ δένδρου ὅπου ἐκρύπτοντο· καὶ τὴν ἐκτύ-πτσαν μὲν πολλάκις, ἀλλὰ τὰ θέλη ταῦτα ἀνέ-χρούντο, ὡς μὴ δύναμεν νὰ διαπεράσσωσι τὸ τρα-χύτατον δέρμα της. Τελευταῖον ὅμως, ἐν τῷ θελῶν τούτων τὴν ἐπέτυχε πλησίον τοῦ ὄφθαλμου, καὶ ἐκαρ-φύσθη εἰς τὴν πληγήν. Τότε ἡμανίκα αὐτῆς ἐκρύψθη ὥρμησε πρὸς τὸ δένδρον, καὶ, σταθεῖσα ὅρθη εἰς τὸν κορυφὸν, ἐσπάραχτεν αὐτὸν μὲ τοὺς ὄνυχας, καὶ ἐλεγεῖς ὅτι ἐμέλλει νὰ ῥίψῃ τὸ δένδρον. Οὕτως κα-τώθωσε ν' ἀποσπάσῃ τὸ θέλος, ἡτύχασεν διπωσοῦν, καὶ ἐπανέλαβε τὴν ἔμπροσθεν τοῦ σπηλαίου θέσιν της.

«Τότε εἶδαμεν πάλιν ἐρχόμενον τὸν Φράγκο, καὶ, μόλις ἐρήψυχε ἐπ' αὐτοῦ ἀλέμπικη, ἐνόησα τί εἴχε πραξεῖ. Εἰς ἑκατέραν τῶν χειρῶν του ἐκρέματο σκύμνος, προσορτημένος εἰς τὸ σχοινίον μὲ τὸ δι-ποῖον τοὺς εἴκε πνίγει. Πρὶν καταλάβω δὲ τὸν περι-τέρω σκοπὸν του, τοὺς ἐρήψυκεν ἀμφοτέρους εἰς τὴν τίγρην διὰ τῆς ὀπῆς τῆς εἰσόδου· τὸ δὲ θηρίον, μό-λις τοὺς εἶδεν, ἀρχίσει νὰ τοὺς ἐξετάζῃ σιωπηλά, γυρίζουσα αὐτοὺς μὲ πολλὴν προφύλαξιν καθ' ὅλα τὰ μέρη. Ἀφοῦ ὅμως ἔπεισθη ὅτι ἡσαν νεκροί, ἀφῆκε κρυψὴν ἀπογνώσεως τόσον διαπεραστικὴν, ὥστε ἡναγκάσθημεν νὰ φράξωμεν τὰς ἀκοάς μας. Ἐπιπλήττων τὸν κυνηγόν μου διὰ τὴν ὅσον θάρσυ-ρον τόσον ἀνωφελῆ ταύτην πρᾶξιν, εἶδα, ἐν τῇς τραχύτητος τῆς ἀπαντήσεώς του, ὅτι δὲν εἴχε πλέον ἀλπίδα σωτηρίας, καὶ διὰ τοῦτο ἐθεωρεῖτο ἀπηλ-λαγμένος παντὸς δεσμοῦ πειθαρχίας μεταξὺ κυρίου καὶ ὑπηρέτου. Τὸ κατ' ἐμὲ, χωρὶς νὰ γνωρίζω τὴν αἰτίαν, ἥλπικα πάντοτε ὅτι θοήθεια ἀπροσδόκητος ἥθελε μᾶς σώσει ἀπὸ τὴν φρικτὴν θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν εὑρισκόμεθα.

Αἱ δρονταὶ τέλος πάντων εἴχαν παύσει, ἥτυχος δὲ καὶ γλυκὺς ἀνεμός διεδέχετο τὸν πρὸ αὐτοῦ θάλαιον κλύδωνα. Τῶν πτηνῶν τὰ κελαδήματα ἥκουντο καὶ πάλιν εἰς τὸ δάσος, καὶ αἱ σταγόνες τῆς θρο-χῆς, ἀντανακλώμεναι εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἥλιου, ἔλαμπαν εἰς τὰ φύλλα ὡς χιλιάδες ἀδαμάντων. Ἡλεπα, διὰ τῆς ὀπῆς τοῦ σπηλαίου, τὴν ἔγερσιν ταύτην τῆς φύσεως διαδεχομένην τὸν θόρυβον τῶν στοιχείων, καὶ ἡ ἀντίθεσις τῆς ἡτύχου ταύτης σκη-νῆς μὲ τὴν θέσιν μας ἀπετέλει τὴν θέσιν μας αὐτὴν φρικωδεστέραν. Ήμεθα εἰς τάφον, εἰς τὸν ὄποιον ἐ-φαίνετο ὅτι ἥθιζαμεν ἐνταρισθῆ διαπαντὸς, διότι τέρας, τοῦ Κερθέου τῆς μυθολογίας φοιβερώτερον, ἐφύλαττε τὴν εἶσοδον, ἐξαπλωθὲν πλησίον τῶν σκύμνων του. Ήτον θηρίον ὡραιότατον, καὶ μεγά-λου ἀναστήματος· τὰ μέλη του, ἐκτεταμένα καθ' ὅ-λον των τὸ μῆκος, ἐδείκνυαν τὴν τεραστίαν δύνα-μιν τῶν μυών του· ἀπὸ τὰς σιαγόνας του, ὡ-πλισμένας μὲ φοιβεροὺς ὄδντας, ἐπιπταν μεγάλαι νιφάδες ἀφροῦ. Αἴρντος τότε, ἥλωσθη μακρόθεν μέ-γας καὶ μακρὸς θρυγγιός· ἡ τίγρης ἀπεκρίθη διὰ στεναγμοῦ γοεροῦ, καὶ κρυψὴ συγχρόνως τῶν ἵν-δῶν μᾶς ἀνήγγειλεν ὅτι νέος κινδύνος μᾶς ἐφοβεῖ· Φράγκη καὶ ἕγκωδες διεῖθημεν εὔτυχως τὴν γέφυραν, ἀλλ' ὁ

κύριος Χουάρτων ἡτον ἀκόμη εἰς τὸ μέσον, προσπαθῶν νὰ τηρήσῃ τὴν ἴσοφροπίαν τοῦ σώματός του, δταν αἱ τίγρεις ἐξῆλθαν ἀπὸ τὸ πλησιόχωρον δάσος· ἄμα δὲ μᾶς εἶδαν, ἐπὶδήσαν κατεπάνω μας ἐκπέμπουσαι φρικώδεις καὶ γοεράς κραυγάς. Ἐν τούτοις ὁ κύριος Χουάρτων εἶχε φθάσει σῶς εἰς τὴν ἀλληνδρίαν τοῦ χειμάρρου, ἐγὼ δὲ ἐνησχολούμην μὲ τὸν Φράγκον καὶ μὲ τὸν Λίγκολν, καὶ μὲ τοὺς δύο μου ὄδηγους, ν' ἀναρρίγηθι ἐπὶ τῶν ἔμπροσθεν ἥμῶν ἕράχων.

Οὐ κύριος Χουάρτων, μολονότι αἱ τίγρεις ἤσαν πολλὰ πλησίον του, δὲν ἔχασεν οὔτε τὴν τόλμην οὔτε τὴν ἀγγίνων αὐτοῦ. Ἀμα φθάσας εἰς τὴν ἀλληνδρίαν τῆς γεφύρας, ἔσυρε τὴν ὁποίαν ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ μάχαιραν τοῦ κυνηγίου, καὶ ἔκοψε τὰ δεσμὰ τὰ συνδέοντα αὐτὴν μὲ τὸν μίλαν ὅχθην. Τοιουτοτρόπως ἤλπιζε νὰ θέσῃ φραγμὸν ἀδιάβατον καὶ πρόσκομπο εἰς τὴν καταδίωξιν τῶν ἔχθρῶν μας· ἀλλὰ μόλις ἐξεπλάκωσε τὸ ἔργον τουτο, εἴδαμεν τὴν θηλυκὴν τίγριν νὰ ὀρμήσῃ πρὸς τὸν χείμαρρον, πασχίζουσα νὰ τὸν διαβῇ διὰ πηδήματος. Περίεργον καὶ φοβερὸν ἦτον τὸ θέαμα ἐκεῖνο, ὅταν ἐξέπαμεν τὸ φοβερὸν θηρίον ἐπικρεμάμενον μίαν στιγμὴν ἐπάνω τῆς ἀδέσσου! Ἀλλ' ἡ σκηνὴ αὕτη ἐπέρασεν ώς ἀστραπή! ἡ δύναμις της δὲν ἦτον ἵστη μὲ τὴν ἀπόστασιν προτοῦ δὲ πέσῃ εἰς τὸ βάθος τοῦ χειμάρρου, κατεμείσθη ἀπὸ τὰς κοπτερὰς ἄκρας τῶν ἕράχων. Ή καταστροφὴ αὕτη δὲν ἀπεδειλίσσετον ἀρσεικὴν, ἡτις δὲὶ ἰσχυροῦ πηδήματος κατώθωσε νὰ διαβῇ τὸν χειμάρρον. Μολαταῦτα, μὲ μόνους τοὺς ἔμπροσθινοὺς ὄνυχας κατέλαβε τὴν ἀπέναντι ὅχθην· κρεμασθεῖσα δὲ τοιουτοτρόπως ὑπεράνω τοῦ κρημνοῦ, ἐπάσχιζε νὰ εῦρῃ γῆν νὰ πατήσῃ, καὶ οἱ Ἰνδοὶ ἐκραυγάσαν καὶ πάλιν, ὑλέποντες ἀφανισθεῖσαν πᾶσαν ἐλπίδα. Οὐ κύριος Χουάρτων, ὃν πολλὰ πλησίον τῆς τίγρεως, ἐπροχώρησε πρὸς αὐτὴν θερήχλεως, ἐμπήξας τὴν μάχαιράν του εἰς τὸ στήθος της. Ἀδυνατῶ νὰ ἐκφράσω τὴν μαίναν ἡτις τότε τὴν ἐκρύευσεν ἀλθοίσασα ὅλας τὰς δυνάμεις της, ἐπάτησε μὲ τοὺς ὀπισθινοὺς πόδας της εἰς τὸν θράγον, καὶ ἤρπασε τὸν κύριον Χουάρτων ἀπὸ τὸ σκέλος· ἀλλ' ὁ ἀληθῆς ἥρως φίλος μου οὗτος διετήρησεν ὅλην του τὴν ἀφοίαν· ἐστηρίχθη μὲ τὴν ἀριστεράν του χειρὸς εἰς κορμὸν δένδρου, καὶ μὲ τὴν δεξιὰν ἐβύθισε καὶ πάλιν τὴν μάχαιράν του εἰς τὸ στῆθος τοῦ θηρίου.

Ολα ταῦτα ἔγειναν εἰς μίκην στιγμὴν. Οἱ Ἰνδοὶ, ὁ Λίγκολν, ὁ Φράγκος καὶ ἐγὼ ἐδράμαμεν εἰς θοήθειάν του· ὁ Λίγκολν, ἀρπάσας τὸ πλησίον αὐτοῦ τουφέκιον τοῦ κυρίου Χουάρτων, ἐκτύπωσε μὲ τὸ κοντάκιον τότον δυνατὰ τὴν τίγριν εἰς τὴν κεφαλὴν, ὥστε τὸ θηρίον, καταπλαγέν, ἀφῆκε τὴν λείαν του, καὶ ἐκρημνίσθη εἰς τὴν ἀβύσσον. Ἀλλ' ὁ δυστυχῆς νέος δὲν ἀνέλθισε καλῶς τοῦ κτυπήματός του τὴν δύναμιν· ἐκψύχει εἰς τὰ ἔμπροσθεν, οἱ πόδες του ὠλίσθησαν, καὶ, ἐπειδὴ αἱ χειρές του δὲν εἶχαν ποῦ νὰ στηρίγθωσιν, ἐπεσεν εἰς τὸν χειμάρρον, ἡγωνίσθη ταραττόμενος ὀλίγας στιγμὰς εἰς τὴν ἐπιφύνειαν, ἐπειτα ἐξυθίσθη, καὶ πλέον δὲν ἐφάνη!»

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.)

ΤΑΒΑΚΟΣ.

Φυτὸν πλέον ἐκτεταμένης χρήσεως παρὰ τὸν ταβάκον εἰς τὸν κόσμον δὲν ὑπάρχει. Κατὰ τοῦτο, ὅχι μόνον ὑπερβαίνει τὸ τσάι, τὸν καφέν, τὰ γεώμητλα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν σῖτον. Πολλοὶ ἡμποροῦν νὰ φιλονεικήσουν τὴν ὁφέλειάν του, ἀλλὰ τὴν χάριν του ἀς μὴ τὴν φιλονεικήσῃ κάνεις, διότι ἡ ὄρεξις μερικῶν δὲν ἡμπορεῖ νὰ κατισχύσῃ τῆς ὄρεξεως ὅλων. Πρὶν ὅμως φθάσῃ εἰς τὸν ὑψηλὸν τοῦτον τῆς τιμῆς βαθμὸν, ὁ ταβάκος ἔπαθε πολλὰ καὶ μεγάλα έσασαν· τὴν ωραίαν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν σήμερον τὸν ἀλέπομεν, τὴν ἀπέκτησεν ἀφοῦ ἐθριάμβευσεν ἐναντίον ἀπέιρων δυσκολιῶν καὶ ἀντιστάσεων. Ἡν δασιλεύη σήμερον ἐπὶ τῶν δύο κόσμων, ἡτον ποτὲ καιρὸς καθ' ὃν οἱ θιασῶται του, ὑποκείμενοι εἰς τὰς ποινὰς τοῦ ποινικοῦ κώδηκος, δὲν εὔρισκαν γωνίαν γῆς ὅπου νὰ τὸν ρόφουν ἢ νὰ τὸν καπνίζουν ἐν εἰρήνῃ. Ὁλόκληροι τόμοι δὲν θὰ φθάσουν εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἐπιχειρήσῃ νὰ πειρυγάψῃ τὰ περιστατικὰ τοῦ πολέμου τῶν ὁποῖον ἡ θηροκείχη, ἡ πολιτική, ἡ ἐπιστήμην καὶ ἡ κακοριάτης ἐκίνησαν ἀλλοτε κατὰ τοῦ φυτοῦ τοῦ ταβάκου.

Εἰς τὴν πάτριον γῆν τοῦ ταβάκου, τὴν ἀμερικὴν, ἡ ἀπόλαυσίς του, οὖτα ἐφικτὴ εἰς ὅλως, δὲν ἐσκυνδάλιζε κάνενα. Οἱ ἄγριοι καὶ θάρραροι ἐκεῖνοι λαοὶ δὲν ἐνόουν πῶς ἦτον δυνατὸν νὰ ἡναι ἔγκλημα τὸ νὰ ἐμβάλῃ κάνεις κόνιν φυτοῦ εἰς τοὺς μυκτηράς του, ἢ νὰ κατῃ τὸ φυτὸν τοῦτο καὶ νὰ ρόφῃ τὸν καπνόν του. Εἰς τὴν ἐξεγενισμένην ὅμως Εὐρώπην ἀλλως πως ἐκρίθησαν αἱ τοιαῦται πράξεις.

Εἰσήγαγε πρῶτος εἰς τὴν Γαλλίαν τὸν ταβάκον, κατὰ τὸ 1560 ἔτος, ὁ κύριος Νικόλ, πρέσβυς Φραγκίσκου τοῦ Β', Βασιλέως τῆς Γαλλίας, παρὰ τὴν αὐλὴν τῆς Πορτουγαλλίας, καὶ ἐπρόσφερεν αὐτὸν δῶρον εἰς τὴν Βασιλικόταν Αἰγατερίναν τὴν Μεδίλιαν. Ἐπιτάθη δὲ εὐθὺς ὡς πράγμα νέον, καὶ, διὰ πολλὰ ἔτη μόναι αἱ βίνες τῶν αὐλικῶν εἶγαν τῆς ἀπολαύτεως αὐτοῦ τὸ προνόμιον. Μετὰ ταῦτα διεδόθη ἐν ἀκαρεῖ ἡ χρῆσίς του ἀπὸ τὴν αὐλὴν εἰς τὴν πόλιν ὅλην, καὶ ἔγεινε σγεζὴν γενικήν. Οἱ τοιοῦτος θριαμβος ἐπρεπε κατὰ φυσικὸν λόγον νὰ γεννήσῃ ἀντίδρασιν, καὶ νὰ διεγέρῃ τὸν φθόνον ἐπὶ κερχλῆς δὲ τῆς ἀντιδράσεως ἐτέθησαν οἱ ιερεῖς καὶ οἱ ιατροί. Οἱ πρῶτοι κατέφευντο καὶ κατ' αὐτῆς τῆς προπαρασκευῆς του (διότι τότε συνείθιζαν κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν τῆς χρήσεως νὰ τὸν μεταβάλλουν εἰς κόνιν), καὶ κατὰ τῶν ἀποτελεσμάτων του, τὰ ὄποια, εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀκολουθίαν, διέκοπταν τὴν ἀπαιτουμένην εύταξίαν καὶ σιωπήν. Οἱ δεύτεροι, ἀργηγὸν ἔχοντες τὸν περιβότον Φαγών, τὸν ὄποιον εἶχεν ὑπ' ὄψιν ὁ Μολιέρος ὅταν ἐπλαστε τὸ πρόσωπον τοῦ Πουργών, ἐπεσώρευσαν πᾶν εἶδος κατηγορίας κατὰ τοῦ ἀντιποιουμένου προσήντα ιατρικὰ αὐθαδεστάτου φυτοῦ. Ἀλ-